

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 333/2022
18.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић, Иване Рађеновић, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Радослав Збућновић, адвокат из ..., против туженог „Tarkett“ ДОО за производњу подова Бачка Паланка, кога заступа пуномоћник Предраг Боровац, адвокат из ..., са умешачима на страни туженог АДО „Delta generalni osiguranje“ Београд, кога заступа пуномоћник Немања Алексић, адвокат из ... и „DDOR Novi Sad“ АДО Нови Сад, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1150/18 од 28.05.2018. године, у седници одржаној 18.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1150/18 од 28.05.2018. године у преиначујућем делу, тако што се одбија као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Бачкој Паланци П1 11/2017 од 03.05.2017. године, исправљена решењем истог суда П1 11/2017 од 15.03.2018. године у делу става првог изреке којим је тужени обавезан да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за душевне болове због умањења животне активности исплати износ од 160.000,00 динара (поред износа од 100.000,00 динара) са законском затезном каматом од 03.05.2017. године до исплате.

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против става другог изреке пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1150/18 од 28.05.2018. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против става другог изреке пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1150/18 од 28.05.2018. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бачкој Паланци П1 11/2017 од 03.05.2017. године, која је исправљена решењем истог суда П1 11/2017 од 15.03.2018. године ставом првим

изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади нематеријалну штету за психичке патње због умањења животне активности у износу од 260.000,00 динара и за претрпљене физичке болове у износу од 170.000,00 динара што укупно износи 430.000,00 динара са законском затезном каматом од 03.05.2017. године до исплате, као и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 130.250,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом другим изреке тужбени захтев је одбијен као неоснован у делу за накнаду нематеријалне штете за психичке патње због умањења животне активности преко досуђеног износа од 260.000,00 динара до траженог износа од 480.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1150/18 од 28.05.2018. године, ставом првим изреке делимично је усвојена жалба туженог и првостепена пресуда исправљена решењем истог суда преиначена у делу става првог изреке којим је одлучено о накнади нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности и исплати затезне камате на трошкове поступка, тако што је тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности преко износа од 100.000,00 динара до досуђеног износа од 260.000,00 динара са затезном каматом од пресуђења до исплате и за исплату затезне камате на трошкове поступка за период од 03.05.2017. године као дана пресуђења до дана извршности пресуде одбијен као неоснован, док је у преосталом делу жалба туженог одбијена и првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке потврђена. Ставом другим изреке одбијена је као неоснована жалба тужиоца и првостепена пресуда је потврђена у ставу другом изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права са позивом на одредбу члана 404. ЗПП, побијајући је у делу одлуке о тужбеном захтеву за накнаду нематеријалне штете за душевне болове због умањења животне активности,

Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца против преиначујућег дела побијане пресуде дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14), испитао је у том делу на основу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био у радном односу код туженог ... године, као ... и дана 19.02.2002. године (обављајући послове ... које су биле на палетама) задобио је повреду у виду прелома леве лакатне кости на прелазу средње и доње трећине минималним померањем коштаног фрагмента, која је квалификована као тешка телесна повреда. Након повређивања тужилац је поводом последица и штете коју је претрпео водио парницу против туженог пред Основним судом у Бачкој Паланци у предмету П1 146/2003 која је окончана пресудом од 03.12.2003. године, досуђивањем накнаде нематеријалне штете у којој је утврђено да је код тужиоца настало умањење животне активности од 15%, као последица повреде. После окончања ове парнице дошло је до погоршања здравственог стања тужиоца које је узроковало

последнице у виду новог умањења животне активности за још 10% и физичких болова, па је тужилац у парници П1 566/2007 која је окончана пресудом од 07.04.2008. године, остварио право на накнаду нематеријалне штете. Код тужиоца се здравствено стање и даље погоршавало због чега су вршене медицинске интервенције (стављена је шипка са завртњима, вршено вађење металних делова и др.), тако да је последња операција извршена у току 2011. године у складу и по правилима медицинске струке и науке. Како није дошло до потпуног срастања кости због чега се на 8 цм од врха крајка леве лакатне кости формирао лажни зглоб, те и други лажни зглоб 20 цм од врха лакатне кости, при чему физикална терапија није дала резултате у погледу срастања кости, тужиоцу је стање руке такво да њоме не може да се служи. Као последица повреде, односно погоршања здравственог стања код тужиоца је настало ново додатно умањење животне активности од 23,7%.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су закључили да тужилац има право на накнаду нематеријалне штете која је последица погоршања здравственог стања и која се манифестује у додатном умањењу животне активности и физичким боловима, па је првостепени суд одмерио адекватну новчану накнаду за умањење животне активности у износу од 260.000,00 динара, док је преко тог износа тужбени захтев одбијен. Другостепени суд је закључио другачије о висини ове накнаде, налазећи да правична новчана накнада за душевне болове због умањења животне активности износи 100.000,00 динара, па је делимично преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев преко тог износа.

По оцени Врховног касационог суда, основано се наводима ревизије указује на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда у преиначујућем делу одлуке о накнади нематеријалне штете због умањења животне активности.

По члану 200. Закона о облигационим односима за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица као и за страх суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству. Приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

У ситуацији када оштећени због погоршања здравственог стања током лечења претрпи нову штету то је основ за накнаду новонастале штете која се у конкретном случају огледа у повећаном проценту умањења животне активности од 23,7%. Одлучујуће околности за одмеравање висине накнаде за ову врсту штете су објективни налаз о степену телесног оштећења, али исти није довољан сам за себе као мерило за новчану накнаду, већ су битне и све последице из којих се види у чему се састоји умањење животне активности и које ће се одразити на душевне болове оштећеног. Зато се приликом одмеравања накнаде мора водити рачуна о читавом низу околности које могу бити од утицаја да накнада буде већа или мања. У току ове парнице утврђено је да код тужиоца није дошло до потпуног срастања кости, да не може да се служи

повређеном руком, да физикална терапија није дала резултате, при чему је последња операција извршена у току 2011. године у складу и по правилима медицинске струке, па је несумњиво да је здравствено стање тужиоца погоршано током лечења, што за последицу има већи проценат умањења животне активности у односу на претходни период за још 23,7% (што по мишљењу вештака медицинске струке, датом на рочишту за главну расправу 21.09.2015. године, са претходно утврђеним умањењем износи 48,7%). Имајући у виду све утврђене околности релевантне за одмеравање висине накнаде нематеријалне штете правилно је првостепени суд применом правила из члана 200. ЗОО одмерио правичну новчану накнаду за душевне болове због умањења животне активности у износу од 260.000,00 динара, који и по налажењу Врховног касационог суда одговара значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада. Зато је побијана другостепена пресуда преиначена, тако што је одбијена као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у наведеном делу.

На основу члана 416. став 1. Закона о парничном поступку Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Одлучујући о дозвољености ревизије у делу побијане пресуде којом је одбијена жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда на основу члана 404. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној. Висина правичне новчане накнаде одређује се у сваком конкретном случају према чињеницама и околностима које су од утицаја за примену правила из члана 200. Закона о облигационим односима, па нема разлога који указују на потребу новог тумачења права као ни потребу разматрања правних питања од општег интереса или правних питања у интересу равноправности грађана. Уопштено указивање у ревизији на потребу уједначавања судске праксе у погледу висине накнаде нематеријалне штете због умањења животне активности није разлог за изузетну дозвољеност ревизије имајући у виду индивидуализацију накнаде нематеријалне штете чија висина зависи од околности сваког конкретног случаја.

На основу члана 404. став 2. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП у наведеном делу, Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Према члану 441. ЗПП ревизија је увек дозвољена у споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа, а уколико се тужбени захтев односи на потраживање у новцу у овој врсти спорова, дозвољеност ревизије се цени на основу члана 403. став 3. ЗПП. Према наведеној одредби ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000,00 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овој парници поднета је 07.02.2014. године, а вредност предмета спора побијаног дела (220.000,00 динара), очигледно не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, па ревизија у наведеном делу није дозвољена.

На основу члана 413. ЗПП одлучено је као у ставу трећем изреке.

Захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију је одбијен на основу члана 154. став 1. ЗПП јер се не ради о трошковима потребним за вођење ове парнице.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић